

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 19. februarja 1873.

O b s e g: Nekaj zastran novih čbelnih panjev. — Roparsko gospodarstvo v gozdih. — Čbelarji! sezimo po novih panjovih! — Prodaja celičnega svilodnega semena. — Obravnava kmetijskih šol v deželnem zboru lanskem. (Konec.) — Odprto pismo gosp. prof. L. Gariboldi-ju. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Nekaj zastran novih čbelnih panjev.

Preteklo jesen sem v „Novicah“ povedal, kako in kaj sem skušal s panji, ktere sem prejel od c. k. kmetijske družbe, in s takimi, ki sem jih po njih naredil. Mislil sem, da se bo še kdo drugi oglasil in povedal svoje skušnje ali saj mnenje svoje o novih panjih razodel, pa do zdaj še nisem bral družega ko kratek dopis iz Sodražice, kateri razodeva, da so dopisniku panji taki po volji. Med tem časom sem popraševal tovarše, ki se s čbelorejo pečajo, in so od c. kr. kmetijske družbe po dva panja prejeli, kaj so skušili in kateri panj je temu ali onemu bolj po volji. Zvedel sem tako, da se mislijo za naprej samo s takimi panji oskrbeti, bodi si že s Sumparjevimi ali Porentovimi. Nekteri se bolj vnemajo za prve, nekteri za druge, vendar do zdaj sem jih več dobil, ki bodo posnemali Porentovega. Pravo vrednost novih panjev, kakor tudi prednosti tega ali unega pokaže skušnja iz praktične rabe, gotovo že letos. Meni so se priljubili gosp. Porentovi panji, pa ne zametujem tudi gosp. Sumparjevih, kakor sem že lani sporočal; za naprej se mislim le prvih držati za trdno, poskušati pa tudi druge.

Gosp. fajmošter Porenta bi gotovo jako vstregel čbelarjem, katerim je mar za napredek, ko bi svoje 15letne skušnje s po njem najdenimi panji, po „Novicah“ razglasil. Panje imamo za izgled, al treba nam je tudi poduka, kako ž njimi vspešno ravnati. To nas pa more le oni podučiti, ki ima skušenj dovolj, in ta je gotovo gosp. Porenta. To pa ni le moja želja, ravno to sem čul tudi izreči od družih tovarišev in že naprej rečem, da bomo gosp. fajmoštru vsi hvaležni, če nas vsliši. *)

Panje narejene, le z malo izjemo znotraj, po gosp. Porentovem načinu, sem videl leta 1870. v Krotenhofu poleg Gradca, na posestvi štajarske kmetijske družbe. Ti panji imeli so ravno take letvice (satnike), kakor Porentovi, le da so prvi štirje satniki, od spredej v panji, imeli pri strani ob stranicah panja viseče letvice ali dilce, ki pa niso popolnoma do tal segale; bile so take []. Gospod K. Kigerl, ki nam je razlagal in kazal te panje, jih je jako hvalil, rekši, da so taki stolčikom podobni satniki zato prav pripravi, ker matica, ki, če jajčic ne leže, se rada odspred v panji drži,

torej po potrebi lahko vjame. Tu ni potreba satov še le pri strani odrezovati; ker prilepljeni na dilce, ki se satnika drže, se dadó sati povoljno iz panja pobrati; tudi se ni bati, da bi se o hudi vročini poleti težek sad odtrgal, kar se pri satnikih brez stranskih dilcev, lahko zgodi. Vse to nam je gosp. Kiegerl djansko pokazal. Jez zavoljo tega tudi nekoliko satnikov, 5 do 6, tako naredim, in dobro mi služijo. Imenovani panji pa so bili bolj kratki ko naši navadni in viši nekoliko, drugače pa so imeli tudi stranice in pokrov; to vse je bilo iz slame vezano, kaj lično in praktično bilo je vse. Za prodaj so taki panji — se ve da — predragi — al za domačo rabo so vse hvale vredni; posebno morajo biti topli po zimi, ker so slamnati.

Videl sem tudi pri tisti priliki stroj (mašino) za izpraznenje satovja, ako ima to celo ostati. Vreteno se je vrtelo vodoravno, in bilo je pripravljeno za kratke satnike. Tudi ta stroj so jako hvalili, in želeti bi bilo, če je res tako hvale vreden, kar se je c. k. kmetijska družba v Ljubljani gotovo letos prepričala, da bi se čbelarjem pomagalo napraviti si take stroje. *)

V Ložkem potoku 15. svečana.

L. Abram.

Roparsko gospodarstvo v gozdih.

Spisal Fr. Šolmajer.

Največ je taci gospodarjev, ki gozde v eno mer klestijo in strižejo, mislé si, da natora ni za drugo, kakor za to, da jo vživamo in svojevoljno ž njo ravnamo. „Daj, daj!“ — to je geslo roparskega gospodarstva. „Povračuj, povračuj jej tudi!“ — na to malokdo misli.

To, kar sem tū omenil, veljá, se ve da, le o našem listnatem in še posebno šilovnatem gozdnem drevju. Vsaki izmed naših bralcev vé gotovo iz lastne skušnje, kako žalostno podobo nam dajejo taki gozdi, koder se listnato drevje klesti in obrezuje za živinsko klajo, šilovina pa za nastiljo. Žalibog, da vidimo le prevečkrat na skalovitih, nerodovitnih, posebno proti vzhodu ležečih krajih, koder je navada, da se godno drevje prav pridno klesti in obrezuje, cele gozde v najžalostnejem in poginu se čedalje bolj bližajočem stanu. Da se taki gozdi ne dadó lahko prenoviti, tega mi menda ni treba omenjati, ker je stvar očividna in vsakemu dovolj jasna.

Tej neugodnosti pa je bolj ali manj podvrženo vi-

*) Veseli nas, da Vam, ki ste tako hvalevredno zavzeti za napredek vsega kmetijstva, moremo povedati, da gosp. fajmošter Porenta pripravlja od Vas zaželeni poduk.

Vred.

*) Družba kmetijska bi Vam menda rada posodila ta stroj za poskušnjo ob svojem času.

Vred.